

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

(повна назва підрозділу)

КАФЕДРА ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

(повна назва кафедри)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

**ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ТА
ВИЩОЇ ОСВІТИ**

**PEDAGOGICAL TRAINING AT INSTITUTIONS OF VOCATIONAL
HIGHER EDUCATION AND HIGHER EDUCATIONAL
ESTABLISHMENTS**

рівень вищої освіти _____ другий (магістерський) _____

тип дисципліни _____ обов'язкова _____

мова викладання _____ англійська _____

Миколаїв – 2026

Робоча програма «Виробнича практика у закладах фахової передвищої та вищої освіти» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань А Освіта за спеціальністю А4 Середня освіта спеціалізація А4.021 Англійська мова та зарубіжна література, освітня програма «Англійська мова і література».

«5» березня 2026 р. 12 с.

Розробники: Шевченко Ірина Вікторівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри германської філології

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Виробнича практика у закладах фахової передвищої та вищої освіти» узгоджено з гарантом освітньої програми

Гарант освітньої програми «Англійська мова і література»
д.п.н, професор кафедри германської філології

Тетяна МИРОНЕНКО

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Виробнича практика у закладах фахової передвищої та вищої освіти» розглянуто на засіданні кафедри германської філології
Протокол № 9 від «02» квітня 2026 р.

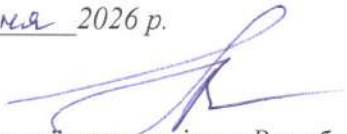
Завідувач кафедри

Тетяна МИРОНЕНКО

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Виробнича практика у закладах фахової передвищої та вищої освіти» розглянуто Навчально-методичною комісією філологічного факультету
Протокол № 3 від «08» квітня 2026 р.

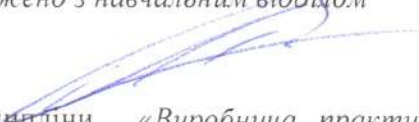
Голова

Лілія РУСКУЛІС

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Виробнича практика у закладах фахової передвищої та вищої освіти» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Андрій ЛАБАРТКАВА

Робочу програму навчальної дисципліни «Виробнича практика у закладах фахової передвищої та вищої освіти» затверджено Навчально-методичною радою НУК
Протокол № 4 від «29» квітня 2026 р.

Голова НМР НУК

Сергій СЛАБОДЯН

© НУК, 2026

© Шевченко І.В., 2026

ЗМІСТ

<i>Вступ</i>	<i>4</i>
<i>1. Опис навчальної дисципліни</i>	<i>5</i>
<i>2. Мета та завдання навчальної дисципліни</i>	<i>6</i>
<i>3. Передумови для вивчення дисципліни</i>	<i>6</i>
<i>4. Очікувані результати навчання</i>	<i>6</i>
<i>5. Програма навчальної дисципліни</i>	<i>6</i>
<i>6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування</i>	<i>9</i>
<i>7. Форми підсумкового контролю</i>	<i>9</i>
<i>8. Критерії оцінювання результатів навчання</i>	<i>11</i>
<i>9. Засоби навчання</i>	<i>12</i>
<i>10. Рекомендовані джерела інформації</i>	<i>12</i>

ВСТУП

Анотація

У курсі «Виробнича практика у закладах фахової передвищої та вищої освіти» здійснюється загальний огляд вікових факторів, які впливають на вивчення іноземної мови. Ключові моменти, які висвітлюються під час курсу, – це основні відмінності між представниками різних вікових груп, які вивчають іноземну мову, на емоційному та когнітивному рівнях, стилях і стратегіях навчання. При вивченні курсу увага акцентується на ставленні до викладання; підходах до навчання; особистісних якостях вчителя, необхідних при роботі з різними віковими групами тих, хто вивчає іноземну мову; внутрішніх та зовнішніх факторах у навчанні мови; вимогах до організації програми формування компетенцій учнів; виборі аудиторної діяльності з урахуванням особливостей учнів різних вікових груп. Зміст дисципліни також охоплює опис сензитивних періодів при оволодінні мови; у ньому обговорюються плюси та мінуси гіпотези критичного періоду та вбачаються відмінності між основними факторами засвоєння першої мови, які впливають на умови навчання другої мови; концепції «особливих освітніх потреб» та способи адаптації методів навчання та навчальної діяльності до потреб дітей з обмеженими можливостями.

Ключові слова: засвоєння ІМ, методи та підходи, ставлення до навчання, підходи до навчання, внутрішні та зовнішні фактори, навчальний план.

Summary

The course “Pedagogical training at institutions of vocational higher education and higher educational establishments” provides a general overview in FL acquisition. The key points highlighted during the course are major differences between the representatives of different age groups as language learners on emotional and cognitive levels, learning styles and strategies.

While studying the course attention is focused on attitude to teaching; approaches to teaching; the qualities of a teacher which he/she should have when working with different age groups of language learners; internal and external factors in language teaching; the requirements to the organizing the syllabus for learners' competencies formation; the choice of classroom activities, considering the peculiarities of learners.

The content of the discipline also covers a description of sensitive periods in language development; it discusses pros and cons of Critical Period Hypothesis and envisages the differences between first language acquisition main factors which influence communicative language learning in instructional setting of L2 acquisition; concepts of “special educational needs” and ways to adapt teaching methods and learning activities to the needs of children suffering from learning difficulties and disabilities.

Key words: FL acquisition, methods and approaches, attitude to teaching, approaches to teaching, internal and external factors, syllabus.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньокваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 10	Галузь знань А Освіта	Обов'язкова	
Модулів – 1			
Змістових модулів – 1			
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	Спеціальність А4 Середня освіта Спеціалізація А 4.021 Англійська мова та зарубіжна література. Освітня програма Англійська мова і література	Семестр	
Загальна кількість годин – 300		3-й	3-й
		Лекції	
	Освітній рівень: другий (магістерський)	-	-
		Практичні, семінарські	
		-	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		300	300
		Індивідуальні завдання:	
Види контролю: залік			

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою «Виробничої практики у закладах фахової передвищої та вищої освіти» є формування у студентів відповідно до освітньо-професійної програми таких компетентностей:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

ЗК3. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт.

ЗК4. Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення.

ФК1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.

ФК2. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.

ФК4. Здатність до моделювання змісту навчання, формування в учнів ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для проходження виробничої практики у закладах фахової передвищої та вищої освіти є: вивчення теоретичних курсів психолого-педагогічного циклу, проходження професійно-орієнтовної практики, мовної практики з основної іноземної мови (у літніх оздоровчих таборах), навчально-педагогічної практика у ЗЗСО з основної мови (англійська) на першому освітньому рівні «бакалавр», виробничої практики у профільній школі, закладах фахової передвищої освіти та вивчення практичного курсу англійської мови.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

ПРН1. Демонструє вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.

ПРН2. Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо.

ПРН3. Називає і описує основні принципи, функції, сучасні форми та методи управління освітньої діяльності, демонструє вміння планувати й управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Виробнича практика у закладах фахової передвищої та вищої освіти.

Змістовий модуль 1. Підготовка і проходження виробничої практики у закладах фахової передвищої та вищої освіти.

Тема 1. Мета, завдання, зміст практики на посаді спеціаліста з англійської мови; перевірка готовності до практики

Тема 2. Складання щоденника практики та його узгодження з керівником

Тема 3. Ознайомлення зі структурою роботи кафедри англійської мови і літератури вищого навчального закладу

Тема 4. Спостереження за заняттями викладачів, Відвідування занять своїх однокурсників

Тема 5. Підготовка планів-конспектів навчальних занять та їхнього методичного забезпечення

Тема 6. Самостійне проведення навчальних занять

Тема 7-8. Виготовлення та захист звітної документації про проведення практики

Тема 9-10. Складення заліку. Участь у звітній конференції.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви теми (завдання)	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Виробнича практика у закладах фахової передвищої та вищої освіти. Змістовий модуль 1. Підготовка і проходження виробничої практики у закладах фахової передвищої та вищої освіти.												
Тема 1. Мета, завдання, зміст практики на посаді спеціаліста з англійської мови; перевірка готовності до практики	30					30	30					30
Тема 2. Складання щоденника практики та його узгодження з керівником	30					30	30					30
Тема 3. Ознайомлення зі структурою роботи кафедри англійської мови і літератури вищого навчального закладу.	30					30	30					30
Тема 4. Спостереження за заняттями викладачів, Відвідування занять своїх однокурсників	30					30	30					30

Тема 5. Підготовка планівконспектів навчальних занять та їхнього методичного забезпечення	30					30	30					30
Тема 6. Самостійне проведення навчальних занять	30					30	30					30
Тема 7-8. Виготовлення та захист звітної документації про проведення практики	60					60	60					60
Тема 9-10. Складення заліку Участь у звітної конференції,	60					60	60					60
Всього	300					300	300					300

5. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної і заочної форм навчання:

- підготовка до проведення занять – 10 год / 1 заняття;
- підготовка методичного матеріалу до занять – 10 год / 1 заняття
- підготовка до підсумкового контролю – 10 год. / 1 захід

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Мета, завдання, зміст практики на посаді спеціаліста з англійської мови; перевірка готовності до практики	30	30
2	Складання щоденника практики та його узгодження з керівником	30	30
3	Ознайомлення зі структурою роботи кафедри англійської мови і літератури вищого навчального закладу	30	30
4	Спостереження за заняттями викладачів, Відвідування занять своїх однокурсників	30	30
5	Підготовка планівконспектів навчальних занять та їхнього методичного забезпечення	30	30
6	Самостійне проведення навчальних занять	30	30
7	Виготовлення та захист звітної документації про проведення практики	60	60
8	Складення заліку Участь у звітної конференції,	60	60
	Усього:	300	300

6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

Методи навчання:

- розв'язування педагогічних задач або творчих завдань;
- складання конспектів занять з англійської мови
- спостереження;

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- усні відповіді;
- підготовка і захист звітної документації;
- залік.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка за проходження виробничої практики у закладах фахової передвищої та вищої освіти містить оцінки підсумкового контролю, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів..

Самостійне проведення навчальних занять

Кількість балів	Оцінка	Критерії оцінювання
30-26	відмінно	Заняття проведено на високому методичному рівні: чітко сформульовані цілі та завдання, логічна структура заняття, ефективне використання сучасних методів навчання. Магістрант демонструє високий рівень володіння англійською мовою (правильність, вільність, вимова). Активно залучає студентів до комунікації, використовує різноманітні види діяльності (говоріння, аудіювання, читання, письмо). Наявні якісні плани-конспекти та дидактичні матеріали.
25-21	добре	Заняття проведено на належному рівні: цілі визначені, структура уроку загалом дотримана. Використано різні методи навчання, але з окремими недоліками. Рівень володіння англійською мовою достатній, допускаються незначні помилки. Студенти залучені до роботи, але активність не завжди стабільна. Матеріали підготовлені.
20-16	задовільно	Заняття проведено з помітними недоліками: структура частково порушена, цілі сформульовані нечітко. Методи навчання одноманітні, комунікативна діяльність обмежена. Рівень володіння англійською мовою середній, наявні помилки, що впливають на якість пояснення. Матеріали підготовлені частково.
15-0	незадовільно	Заняття проведено на низькому рівні або не проведено: відсутня чітка структура, цілі не визначені. Методи навчання не відповідають завданням уроку. Рівень володіння англійською мовою низький, значна кількість помилок. Студенти не залучені до роботи. Відсутні або неякісні навчальні матеріали.

Оцінювання повноти і якості виконання завдань практики

Кількість балів	Оцінка	Критерії оцінювання
20-16	відмінно	Якщо характеристика від бази практики позитивна, до заліку надані письмові первинні матеріали результатів виконання всіх завдань практики (плани-конспекти та інші документи)
15-11	добре	Якщо характеристика від бази практики позитивна, до заліку надані письмові первинні матеріали результатів виконання більшості завдань практики
10-6	задовільно	Якщо характеристика від бази практики позитивна, до заліку надані не в повному обсязі письмові первинні матеріали результатів виконання завдань практики
5-0	незадовільно	Якщо характеристика від бази практики негативна, до заліку не надані або частково надані письмові первинні матеріали результатів виконання завдань практики

Оцінювання вчасності та якості оформлення документації

Кількість балів	Оцінка	Критерії оцінювання
10-8	відмінно	Якщо щоденник і звіт оформлені у відповідності з вимогами, а зміст відбиває результати виконання основних завдань практики
7-5	добре	Якщо щоденник і звіт оформлені у відповідності з вимогами, а зміст не повністю відбиває результати виконання основних завдань практики
4-2	задовільно	Якщо щоденник і звіт оформлені переважно у відповідності з вимогами, а зміст приблизно відбиває результати виконання основних завдань практики
1-0	незадовільно	Якщо щоденник і звіт не відбивають результатів проходження практики або вони відсутні

Оцінювання демонстрації набутих знань і вмінь, захисту звіту про практику

Кількість балів	Оцінка	Критерії оцінювання
40-31	відмінно	Якщо доповідь і відповіді на запитання вірні й повні
30-21	добре	Якщо доповідь недостатньо повна, а відповіді недостатньо вірні або викладені з незначними помилками
20-11	задовільно	Якщо доповідь неповна, а відповіді в основному вірні, але викладені зі значними помилками
1-0	незадовільно	Якщо доповідь не підготовлена або не розкриває суті проведеної роботи

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Поточний контроль:		
Самостійне проведення навчальних занять (за кожне проведене самостійно заняття нараховується по 5 балів за 6 занять)	5 x 6 балів = 30 балів	5 x 6 балів = 30 балів
Повнота і якість виконання завдань практики, відгук керівника практики від бази практики	1 x 20 балів = 20 балів	1 x 20 балів = 20 балів
Вчасність та якість оформлення студентом щоденника і звіту про практику	1 x 10 балів = 10 балів	1 x 10 балів = 10 балів
Оцінка за захист звіту про практику та демонстрацію набутих студентом практичних знань і вмінь	1 x 40 балів = 40 балів	1 x 40 балів = 40 балів
Всього	100	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ1	T1-2	Самостійне проведення навчальних занять	6	Самостійне проведення навчальних занять	6
	T3-4	Самостійне проведення навчальних занять	6	Самостійне проведення навчальних занять	6
	T5-6	Самостійне проведення навчальних занять	6	Самостійне проведення навчальних занять	6
	T7-8	Самостійне проведення навчальних занять	6	Самостійне проведення навчальних занять	6
	T9-10	Самостійне проведення навчальних занять	6	Самостійне проведення навчальних занять	6
	Повнота і якість виконання завдань практики, відгук керівника практики від бази практики		20	Повнота і якість виконання завдань практики, відгук керівника практики від бази практики	20
	Вчасність та якість оформлення студентом щоденника і звіту про практику		10	Вчасність та якість оформлення студентом щоденника і звіту про практику	10
	Оцінка за захист звіту про практику та демонстрацію набутих студентом практичних знань і вмінь		40	Оцінка за захист звіту про практику та демонстрацію набутих студентом практичних знань і вмінь	40
	Усього:		100	Усього:	100

Вимоги до оформлення документації з практики

У **щоденнику** практики студент повинен заповнити всі розділи. Він зобов'язаний щоденно відображати виконану ним роботу в повному обсязі.

Студент-практикант зобов'язаний оформити й передати щоденник і звіт керівнику практики від кафедри для оцінювання не пізніше як за 3 дні до заліку.

У **звіті** повинні бути відображені:

- мета і завдання практики, які стояли перед студентом;
- коротка характеристика навчального підрозділу, на базі якої (якого) студент проходив практику;
- зміст діяльності студента-практиканта за період проходження практики;
- ступінь виконання запланованих завдань відповідно до індивідуального плану та завдань практики;
- висновки та рекомендації щодо підсумків роботи.

Звіт про практику складається індивідуально кожним студентом. На останній сторінці звіту ставиться дата і підпис студента-практиканта.

У **відгуку** керівника від бази практики дається стисла характеристика та оцінка роботи студента.

Під час заліку студент повинен бути готовим усно відповісти на запитання щодо оформлення та змісту документації з педагогічної практики.

9. Засоби навчання

Наочним матеріалом під час проходження виробничої практики у закладах фахової передвищої та вищої освіти слугують друковано-роздатковий матеріал, мультимедійні засоби (комп'ютерні презентації), відеоматеріали.

Можливо використовувати бібліотечний фонд Університету та електронні репозитарії світу.

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання бібліотечного фонду та енциклопедій, словників, довідників.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи. К.: Кондор, 2015. 272 с.
2. Асистентська практика студентів-магістрів. Орієнтовна програма і методичні рекомендації щодо проходження асистентської педагогічної практики. Підготовлені кафедрою педагогіки Львівського національного університету ім. Івана Франка. 2014.
3. Навчальний процес у вищій педагогічній школі / За ред. О. Г. Мороза. К.: НПУ, 2014. 338 с.

Допоміжна література

1. Барбина Е. С. Теоретико-методологические основы профессиональной подготовки будущих учителей : научно-методическое пособие. Херсон : Айлант, 2001. 70 с.
2. Денищич Т. А., Косарева Г. С. Педагогічна практика: зміст, організація, проблемні аспекти формування педагогічної майстерності : посібник. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. 84 с.
3. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Науковий редактор українського видання С. Ю. Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с.
4. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов. Іноземні мови 2-12 класи. 2017. 113 с. URL : https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9_klas/programiinozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf
5. Рекомендації Ради Європи з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання ; наук. ред. С. Ю. Ніколаєва. К. : Ленвіт, 2003. 261 с.